

Quick scan flora en fauna

Parkweg 55 te Maarssen

In opdracht van: Plannen-makers

14 juni 2017

Colofon

© 2017 Laneco / Plannen-makers

Tekst en samenstelling: R. Eversteijn

Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren

Eindverantwoordelijk: Ir. D. van Pijkeren

Met medewerking van: -

Projectnummer: 77.17.01

In opdracht van: Plannen-makers

Wijze van citeren: Eversteijn, R., 2017. Quick scan flora en fauna Parklaan te Maarssen. Laneco, Ede.

Contact:
Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

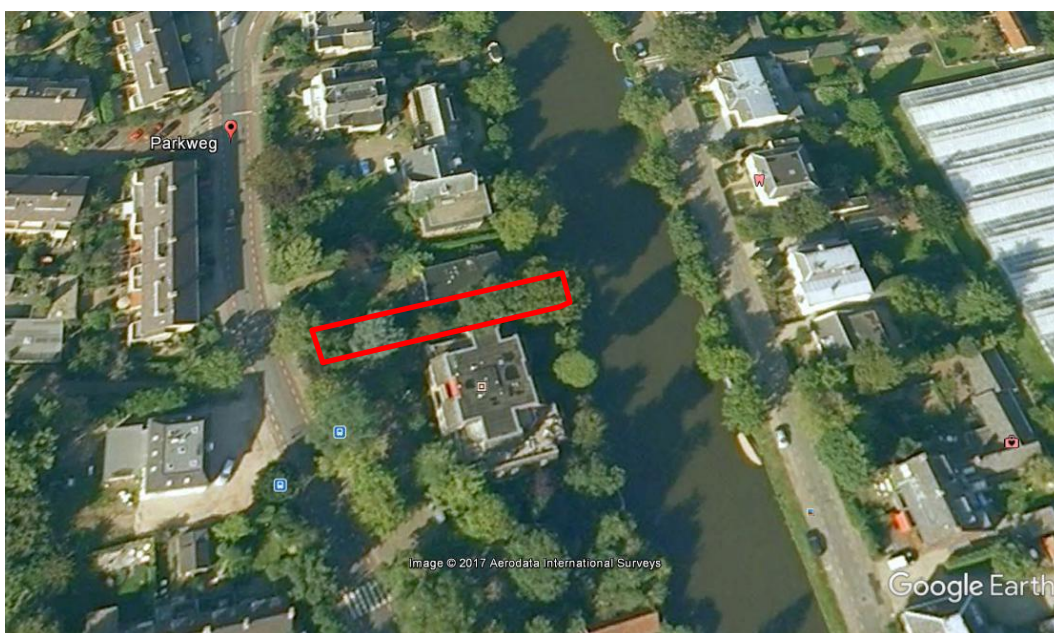
INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	WETTELIJK KADER.....	7
2.1	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND	7
2.2	WET NATUURBESCHERMING	7
3	TOETSING.....	10
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	10
3.2	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND.....	10
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING.....	10
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	11
3.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN.....	11
4	CONCLUSIE.....	18
4.1	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND.....	18
4.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	18
4.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	18
4.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	19
4.5	CONSEQUENTIES	19
4.6	AANBEVELINGEN	20
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	21

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Parkweg in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht) is men voornemens om op een braakliggende terrein met de bouw van een woning te beginnen. Voorafgaand aan de bouw van de woning moet deze ingreep getoetst worden aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (ondergrond: Google Earth).

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGRENEN

Het plangebied aan de Parkweg te Maarssen ligt midden in de bebouwde kom, aan de Utrechtse Vecht, die dwars door Maarssen stroomt. Het plangebied is onderdeel van een braakliggend terrein grenzend aan de Vecht met daarop nog een drietal bomen en restanten van oude funderingen, gestort puin en een enkele berg zand. Het zuidelijke gedeelte hiervan behoort bij het plangebied. Het plangebied grenst aan de Vecht waar de oever stijl afloopt en voornamelijk overgroeit wordt met brandnetel en braamstruiken. Aan de noordelijke kant wordt het plangebied begrensd door

braakliggend grond en aan de zuidelijke kant door de erfafscheiding van de naastgelegen woning. Aan de voorzijde loopt de Parkweg. Rondom het plangebied staan voornamelijk vrijstaande woningen met grote tuinen en appartementen met ruime tuinen en veel groen.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

2 WETTELIJK KADER

2.1 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND

Een vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS/NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 WET NATUURBESCHERMING

2.2.1 *Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet Natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is geworden. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.2.2 *Onderdeel houtopstanden*

Het onderdeel houtopstanden van de Wet Natuurbescherming heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet Natuurbescherming om de betreffende grond binnen 3 jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet Natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten de bebouwde kom-boswet liggen
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer
- rijbeplantingen die meer dan twintig bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen

2.2.3 Onderdeel soortbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet Natuurbescherming bepalend. De Wet Natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime (zie paragraaf 2.2.2), als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage 1

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn:
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:
Dit zijn alle soorten van bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- Nationaal beschermde soorten:
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Als een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet Natuurbescherming. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Naast beschermde dier- en plantensoorten, moet iedereen voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op een biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals uit de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997), de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 2016), Amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 31 mei 2017 heeft ecooloog R. Eversteijn van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of direct nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde EHS/NNN-gebied, ligt op 450 meter afstand. Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan EHS/NNN verloren. Ook is er door de voorgenomen ontwikkeling geen sprake van externe invloeden op de EHS/NNN. Gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de EHS/NNN worden uitgesloten.

3.3 WET NATUURBESCHERMING –ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING.

Het plangebied in de bebouwde kom van de gemeente Stichtse Vecht ligt op 1,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde natuurgebied Oostelijke Vechtplassen. Het plangebied heeft alleen via de Vecht een verbinding met dit beschermende gebied. Gezien de afstand en ligging heeft het plangebied geen relatie met het genoemde natuurgebied. Er gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. De werkzaamheden zullen slechts een lokaal effect hebben. Externe effecten van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, op de omliggende Natura 2000-gebieden kunnen gezien de ligging in de bebouwde kom, de afstand en de tussenliggende elementen worden uitgesloten.

Door de bouw en in gebruik name van een woning is er mogelijk wel sprake van een toename aan uitstoot van stikstof, maar dit is gezien de afstand, de tussenliggende elementen en de beperkte ontwikkeling waarschijnlijk niet meetbaar in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Ook is er geen sprake van toename in verkeersintensiteit of ander gebruik ten opzichte van de uitgangssituatie.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Maarssen. Bovendien worden er geen bomen verwijderd. Het onderdeel houtopstanden van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

3.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN

In het kader van de Wet Natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.5.1 Algemene natuurwaarden

Het plangebied ligt midden in een woonwijk, omgeven door bebouwing en infrastructuur. De bomen langs het water bieden nestgelegenheid aan diverse vogelsoorten en vormen samen met de Vecht een geleidend lijnelement voor diverse soorten fauna, zoals vogels en vleermuizen. Het braakliggend terrein met de oude funderingen en verwilderde begroeiing bieden leefgebied voor kleine zoogdieren, zoals egel, muizen en marterachtigen en diverse soorten insecten. De watergang ten oosten van het plangebied, met de opgaande begroeiing op de oevers, biedt leef- en foerageergebied voor diverse soorten.

3.5.2 Vaatplanten

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit ruderaal terrein midden in de bebouwde kom. Tussen de oude fundering en stukken puingrond groeien ruigtesoorten als akkerdistel (*Cirsium arvense*), grote brandnetel (*Urtica dioica*), kamille (*Matricaria*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), vogelwikke (*Vicia cracca*) en meer. Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden of op akkers; dergelijke habitats zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Strikt beschermde plantensoorten worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn uit te sluiten.

3.5.3 Grondgebonden zoogdieren

In en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), vos (*Vulpes vulpes*), kleine marterachtigen en verschillende algemeen voorkomend soorten muizen en spitsmuizen (Wansink, 2012; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde soorten kunnen eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), steenmarter (*Martes foina*) en waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) voorkomen in de omgeving van het plangebied (Wansink, 2012; Broekhuizen *et al.*, 1992; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Er zijn in en rond het plangebied geen bomen met eekhoornnesten aangetroffen. Ook zijn er geen sporen aangetroffen van eekhoorn. Ook zijn de holtes in de boom ongeschikt voor eekhoorn. De aanwezige bomen in de omgeving kunnen leefgebied vormen voor eekhoorn maar de enkele boom in het plangebied vormt echter geen essentieel onderdeel van dit leefgebied.

Vanwege het ontbreken van bebouwing in het plangebied kan een verblijfplaats van de steenmarter worden uitgesloten. Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen (sporen of latrines) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter in het plangebied. De aanwezigheid van steenmarter wordt daarom ook uitgesloten.

De aanwezige oevers zijn te steil en niet natuurlijk genoeg voor waterspitsmuis, die langs structuurrijke oevers met een goed ontwikkelde watervegetatie leeft. De oevervegetatie is niet bijzonder structuurrijk. De waterspitsmuis wordt niet verwacht.

Van de Europees beschermde soorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) en otter (*Lutra lutra*) (Wansink, 2012; Broekhuizen *et al.*, 1992; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Noordse woelmuis leeft in natte, moerasachtige omstandigheden. Vanwege het ontbreken van dergelijke situaties wordt het voorkomen van deze soort in het plangebied uitgesloten. Otter leeft in oeverzones van allerlei watergangen met voldoende dekking, rust en voedsel. Dergelijke situaties zijn niet aanwezig in of nabij het plangebied. Het plangebied vormt dan ook geen onderdeel van het leefgebied van deze soort.

Op basis van de archiefgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden zoogdiersoorten binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde zoogdieren zijn daarom uit te sluiten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

3.5.4 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en daarom strikt beschermd in de Wet Natuurbescherming.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997; Wansink, 2012; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn de rosse vleermuis en de watervleermuis overwegend boombewonende soorten, ruige dwergvleermuis en franjestaart verblijft in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied is geschikt foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Dit is echter niet als essentieel te bestempelen, omdat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied voorhanden blijft. De Vecht langs het plangebied kan een vliegroute vormen voor soorten als watervleermuis en meervleermuis. Met een toename van bebouwing in de toekomst ten opzichte van de huidige situatie kan de lichtuitstraling verder toenemen. Er zijn maatregelen nodig om effecten van een toename van lichtuitstraling op de vliegroute en daarmee indirecte effecten op verblijfplaatsen te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek naar aanwezigheid van vliegroutes kan van deze voorwaarde worden afgeweken.

Verblijfplaatsen

Omdat er geen gebouwen in het plangebied staan, worden verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uitgesloten. De boom in het plangebied bevat holtes die potentieel geschikt zijn voor boombewonende soorten vleermuizen, waardoor een verblijfplaats voor deze soortgroep niet kan worden uitgesloten. Zover bekend worden er geen bomen gekapt, waardoor directe aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen kan worden uitgesloten. Door bij de nieuwe inrichting rekening te houden met verlichting en te kiezen voor naar beneden gerichte verlichting die niet uitstraalt naar bomen of watergangen, kunnen effecten worden voorkomen. Indien het toch noodzakelijk is om

te boom te kappen, dienen de holtes nader te worden geïnspecteerd op geschiktheid voor of aanwezigheid van vleermuizen.

3.5.5 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten, kauw (*Corvus monedula*), koolmees (*Parus major*), merel (*Turdus merula*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) gehoord en gezien. De aangetroffen holtes in de boom in het plangebied biedt een geschikte nestlocatie voor holtebewonende soorten zoals koolmees, pimpelmees, spreeuw (*Sturnus vulgaris*) ed. Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Wet Natuurbescherming. Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd.

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Roofvogels zoals buizerd en sperwer (*Accipiter nisus*) kunnen broeden in hoge bomen langs wateren zoals de Vecht. Broedplaatsen van deze en andere soorten roofvogels kunnen gezien de afwezigheid van horsten (nesten) in en direct nabij het plangebied worden uitgesloten. Ook zal het plangebied niet van essentieel belang zijn als foerageer- of rustgebied voor deze soorten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die op dergelijke locaties voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus. Aangezien er geen gebouwen in het plangebied staan kan de aanwezigheid van deze soorten worden uitgesloten.

In de omgeving is het voorkomen bekend van kerkuil (*Tyto alba*), en ransuil (*Asio otus*) (www.vogelatlas.nl). Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied geen nesten, roestende individuen of sporen (kalksporen en braakballen) van deze soorten

waargenomen. Het gebied is bovendien erg open en geeft onvoldoende dekking voor de over het algemeen verborgen ransuil. Kerkuil is een soort van halfopen agrarische landschappen met kleinschalige elementen en open veld om te jagen. De soort nestelt meestal in open schuren. Deze elementen zijn niet aanwezig in het plangebied. Ook vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor deze soorten.

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied biedt geschikte leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals bijvoorbeeld ekster (*Pica pica*), zwarte kraai (*Corvus corone*) en spreeuw. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels, zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd aangetroffen in het plangebied en deze worden hier ook niet verwacht.

3.5.6 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). De in de nabijheid rondom het plangebied is een watergang aanwezig. De in de nabijheid van het plangebied aanwezige watergang alsmede een volgelopen fundering waar permanent water in staat vormen een geschikte voortplantingswater voor diverse algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), middelste groene kikker (*Pelophylax klepton esculentus*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). In het plangebied en in de omgeving van het plangebied zijn voor deze algemene soorten tevens voldoende overwinteringsmogelijkheden. Van deze algemeen voorkomende amfibieënsoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

Naast de algemeen voorkomende beschermde soorten is uit de ruime omgeving van het plangebied ook het voorkomen bekend van de Europees beschermde rugstreeppad (*Bufo calamita*) (Creemers & Van Delft, 2009; De Wild *et al.* 2016; www.ravon.nl). Voortplantingswater van rugstreeppad bestaat over het algemeen uit ondiepe snel opwarmende geïsoleerde watertjes, zoals tijdelijke plasjes bij bouwwerkzaamheden, maar ook in ondiepe net geschoonde sloten kan voorplanting plaatsvinden van deze soorten. In het plangebied ligt een enkele berg met geschikt zand voor deze soort en de oude funderingen zijn geschikt om tijdelijke plassen in te vormen. Het plangebied wordt echter omsloten door de Vecht en stedelijke infrastructuur. Vanwege de afstand tot dichtstbijzijnde vindplaatsen, de ligging midden in de bebouwde kom en de barrièrewerking van infrastructuur en de Vecht, wordt het voorkomen van de rugstreeppad dan ook niet verwacht.

De in het plangebied nabije watergang is ongeschikt voor de overige niet-vrijgestelde nationaal of Europees beschermde soorten vanwege het voedselrijke water, het ontbreken van natuurvriendelijke oevers door de aanwezigheid van beschoeiingen en de vermoedelijke aanwezigheid van (grotere) vissen. Effecten op beschermde amfibieënsoorten worden daarom niet verwacht.

3.5.7 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen), dergelijke situatie ontbreken in het plangebied. Uit de omgeving van Maarssen is het voorkomen bekend van de ringslang (De Wild *et al.*, 2016; www.ravon.nl). Op en in de omgeving van het plangebied kan het voorkomen van deze soort worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat zoals natuurlijke oevers met ruige vegetatie. Effecten op reptielen kunnen worden uitgesloten.

3.5.8 Vissen

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde soort, grote modderkruiper (*Misgurnis fossilis*). Grote modderkruiper heeft een voorkeur voor stilstaande wateren met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde watervegetatie. In de naast het plangebied gelegen Vecht ontbreken dergelijke situaties, waardoor het voorkomen van deze soort hier kan worden uitgesloten. Omdat de werkzaamheden uitsluitend betrekking hebben op de nieuwbouw van een woning en de watergang de Vecht buiten het plangebied valt, zijn ook effecten op algemene vissoorten uit te sluiten. Indien er toch werkzaamheden worden uitgevoerd aan de watergang of de oeverzone, dient de zorgplicht in acht te worden genomen. Dit betekent dat werkzaamheden aan de natte oeverzone worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode en dat bodemvissen, zoals kleine modderkruiper en rivierdonderpad, voorafgaand aan de graafwerkzaamheden worden weggevangen.

3.5.9 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. Uit de omgeving is het voorkomen bekend van groene glazenmaker (*Aeshna viridis*) (www.groeneglazenmaker.nl). De groene glazenmaker is voor de voortplanting afhankelijk van krabbenscheervegetaties. Deze zijn in het plangebied en de directe omgeving niet aangetroffen. Het voorkomen van de groene glazenmaker kan, anders dan incidenteel langsvliegende exemplaren, dan ook worden uitgesloten.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) (www.verspreidingsatlas.nl/S64600). Deze soort leeft in watergangen met een goed ontwikkelde (ondergedoken) watervegetatie. Doordat dergelijke situaties in de nabijgelegen Vecht ontbreken, wordt aanwezigheid van deze soort uitgesloten. Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Plannen-makers is voornemens een woning te bouwen aan de Parkweg in Maarssen. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR / NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of direct nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuurnetwerk Nederland (NNN). Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan EHS/NNN verloren. Gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de EHS/NNN worden uitgesloten.

4.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied midden in de bebouwde kom van Maarssen ligt op circa 1,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. De werkzaamheden, van beperkte omvang en van tijdelijke aard, zullen slechts een lokaal effect hebben. Door de bouw en in gebruik name van een woning is er mogelijk wel sprake van een toename aan uitstoot van stikstof, maar dit is gezien de afstand, de tussenliggende elementen en de beperkte ontwikkeling waarschijnlijk niet meetbaar in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Externe effecten van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid, trilling, ammoniak, op de omliggende Natura 2000-gebieden kunnen gezien de ligging in de bebouwde kom, de afstand en de tussenliggende elementen worden uitgesloten. Ook is er geen sprake van toename in verkeersintensiteit of ander gebruik ten opzichte van de uitgangssituatie.

4.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van de gemeente Stichtse Vecht en er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

4.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet Natuurbescherming dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, vos, spitsmuizen en muizen, kleine marterachtigen, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten zijn Europees beschermde soorten (Habitat- en vogelrichtlijn), waarvoor bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van individuele soorten zijn boombewonende vleermuizen niet uit te sluiten binnen het plangebied. Door het plaatsen van nieuwbouw kunnen door de bouwactiviteiten mogelijke rust- en verblijfplaats van deze soorten worden aangetast.

De Vecht kan een vliegrouete vormen voor de watervleermuis en de meervleermuis. Er zijn maatregelen nodig om effecten op deze Europees beschermde soort (Habitatrichtlijn) en daarmee een overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen.

Op basis van het veldbezoek, de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten zijn van de overige (niet vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde soorten, vaste rust- en verblijfplaatsen uit te sluiten binnen het plangebied.

4.5 CONSEQUENTIES

Door het treffen van onderstaande maatregelen kunnen effecten op potentiële vliegrouetes van meervleermuis en watervleermuis worden voorkomen:

- Alleen lage buitenverlichting aanbrengen (tot max 1 meter hoog);
- Alleen naar beneden gerichte verlichting met gebundelde lichtstralen gebruiken;
- Verlichting niet richting de waterkant richten;
- Indien de achtergevel van een woning dichterbij dan 5 meter op de waterkant wordt gesitueerd dient door het aanbrengen van speciaal glas of een laag over het glas, die binnenkomend licht niet hindert, lichtuitstraling te worden voorkomen.

Optionele maatregelen om effecten verder te minimaliseren:

- Er kan langs de waterkant een lage haag of (knot)bomenrij en opgaande beplanting worden gerealiseerd om een toename van lichtuitstraling te voorkomen.

De voorgenoemde maatregelen zijn niet nodig indien uit gericht veldonderzoek blijkt dat de watergang niet wordt gebruikt als vliegroute voor de water- en/of meervleermuis.

- Er zijn geen aanwijzingen dat de beuk die in het plangebied staat wordt gekapt. Indien men bij de bouw en in de nieuwe situatie uitstraling van licht richting de holtes in de boom zoveel mogelijk te beperkt, wordt verstoring van de mogelijk aanwezige vleermuizen voorkomen.
- Indien de bovenstaande voorwaarde niet wordt ingevuld, of de boom wel gekapt zal er nader onderzoek nodig zijn om te bepalen wat de mogelijke effecten hiervan zijn.

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals kap- en graafwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.6 AANBEVELINGEN

- Als vrijblijvend advies wordt aanbevolen om de nieuwbouw geschikt te maken voor vleermuizen door het aanbrengen van 2 cm brede open stootvoegen op minimaal 2,5 meter hoogte in bij voorkeur de zuidelijke spouwmuur (niet boven ramen en deuren) of een houten wand met een kierende plank;
- Ook kan worden gedacht aan het geschikt maken van het pand voor huismussen door het 1-2 dakpannen hoger plaatsen van vogelschroot;
- Het pand is geschikt te maken voor gierzwaluwen door het aanbrengen van neststenen in de muur (minimaal 3 meter hoog) of het 3 cm. Laten oversteken van de hoeknokpan en het opruwen van het oppervlak eronder. Een extra optie is het laten oversteken van alle hoekpannen indien ze direct aansluiten op de muur.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Wansink, 2012. Verspreidingsatlas van de zoogdieren in de provincie Utrecht. Werkatlas januari 2012. Zoogdieratlas.nl.

Websites:

www.ravon.nl

www.webkaart.provincie-utrecht.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vogelatlas.nl